

OBSAH.

	Strana
O zánětu vůbec. Von der Entzündung überhaupt	1
Nemoci koňské.	
<i>Zevnější nemoci koňské.</i>	
O kulhání. Von der Lähmung	7
1. Zchvácení. Entzündung	9
2. Opar. Verbällung	11
3. Náraza. Steingallen	12
4. Zášlap. Kronentritt	14
5. Hnilina střelná. Strahlfäule	15
6. Píštěl. Kronfistel	16
7. Zakování. Bernageli	18
8. Puklý roh. Hornspalt	19
9. Odchlípnutý roh. Abgetrennte Hufwand	20
10. Kopyto sevřené. Zwangshuf	21
11. Roh plochý a vypouklý. Platt- und Knollhuf	22
12. Vrazí-li si kůň něco do nohy. Eintreten fremder Körper	22
13. Šál a obručí. Schale und Ringbein	23
14. Ochroma v kůtku. Uiberköthen	24
15. Vymknutí spěnačky. Verrenfung in der Röthe	26
16. Mozolec. Stollschwamm	26
17. Kotníček. Piephacke	28
18. Nálevka. Knieschwammi	30
19. Špát. Spath	31
20. Srnčí noha. Hasenhacke	33
21. Šínek. Gallen	34
22. Přistiha (krvavý šínek). Blutspath	35
23. Návní kost. Uiberbein	36
24. Pánek. Sehnenflapp	37
25. Prchnily v kůtku. Mauke	38
26. Prchnily v příhbí. Raspe	39
27. Rány v kloubech na nohou. Gelenkwunden	40
28. Strouhá-li se kůň podkovou. Streifen mit dem Hufeisen	41
29. Podvrtnutí v patě. Verrenfung im Sprunggelenke	42

	Strana
30. Zlomený hnát. Beinbruch	42
31. Vyvrtnutá češka. Verrenfung der Kniescheibe	44
32. Ochroma v pleci. Buglähme	45
33. Ochroma v kyčli. Hüftlähme	47
34. Otlačená hrud. Durchziehen an der Brust	48
35. Odražená kyčle. Abstoßen der Hüfte	48
36. Ochroma v kříži. Kreuzlähme	49
37. Ochroma hřibat. Füllenlähme	50
38. Zasekne-li kůň do ohlavního řetězu. Hängenbleiben im Halfterstrang	52
39. Uvázne-li koňovi něco v krku. Feststecken fremder Körper im Schlunde	53
40. Píštěl zubní. Zahnfistel	54
41. Zánět přiušnice. Entzündung der Ohrdrüse	54
42. Píštěl slinový. Speichelfistel	55
43. Zánět ucha. Ohrentzündung	56
44. Bolest na nose, polyp. Nasenpolyp	57
45. Bolesti na pyskách a v tlamě. Böse Lippen, böses Maul	58
46. Krtice v tejle. Genickbeule	58
47. Píštěl krvavý. Aderfistel	60
48. Bolesti na kohoutku. Widerristschäden	60
49. Naběhliny pod břichem a na stehnách. Geschwülste am Bauche und den Schenkeln	62
50. Otok na vemenu. Eutergeschwulst	62
51. Otok na prutu a šourku. Geschwulst des Schlauches und Hodensackes	64
52. Proležení. Durchliegen	64
53. Prašivka. Räude	65
54. O ranách a krvácení. Wunden und Blutungen	67

Vnitřní nemoci koňské.

O horečce. Böm Fieber	70
55. Zánět očí. Augenentzündung	72
56. Zaslepení měsíčné. Mondblindheit	73
57. Zákal. Augenflecken	74
58. Cink šedý. Grauer Staar	76
59. Cink černý. Schwarzer Staar	76
60. Zánět mozku. Gehirnentzündung	78
61. Závrat a padoucí nemoc. Schwindel und Fallsucht	80
62. Ztrnutí. Starrkrampf	82
63. Vztekliná. Tollwuth	83
64. Jankovitost. Koller	84

	Strana
65. Zrážlivost (stavní kůň). Stäigkeit	86
66. Bolavá tlama. Maulweh	88
67. Žába. Frösich	89
68. Kašel. Husten	90
69. Katar v nose. Nasenkatarrh	90
70. Hřibecí. Drüse	92
71. Soplivka. Nasenschleimfluß	95
72. Ozhřívka. Röth	96
73. Červ. Wurm	99
74. Vychrlení krve. Blutsturz	101
75. Zánět v krku. Halsentzündung	102
76. Kách čili záškrt. Croup (häutige Bräune)	104
77. Zánět v hrudi. Entzündung in der Brusthöhle	106
78. Nákaza pliení. Lungenseuche	115
79. Chřadnutí hříbat. Füllen-Schwindsucht	116
80. Dýchavičnost. Dampf	117
81. Zánět jater. Leberentzündung	119
82. Snět slezinní — horká nemoc. Milzbrand — Typhus	120
83. Zánět ledvin. Nierenentzündung	122
84. Kolika. Kolik	124
85. Průjem. Durchfall	129
86. Úplavice (červenka). Ruhr	129
87. Zácpa. Verstopfung	131
88. Nežere-li kůň. Mangel an Fresslust	131
89. Krkání. Koppen, Krippensezen	132
90. Škrkavky. Spülwürmer	133
91. Červi v žaludku. Würmer im Magen	134
92. Prasklý žaludek. Magenriß	134
93. Úplavice močová. Harnruhr	137
94. Řezavka. Harnstrenge	138
95. Krvavé močení. Blutharnen	138
96. Příjice. Venerische Krankheit	139
O pouštění vůbec. Vom Aderlassen	141
Pouštění koňům. Aderlaß bei Pferden	145
Podvlékání kůžičky (fontanel). Fontanellsezen	146
Protahování žíně. Haarseilziehen	148
Pruzení. Brennen	150
Klystýry. Klystiere	151
Pilování zubů. Feilen der Zähne	152
Zašívání ran. Nath anlegen	153
Jak se dává koňovi užívání. Eingeben bei Pferden	154
Jak se kůň k operacím poráží. Umwerfen der Pferde zu Operationen	155

Nemoci hovězího dobytka.

Zevnější nemoci hovězího dobytka.

	Strana
1. Zlomený roh. Abbrechen der Hörner	157
2. Strupy na hlavě u telat. Kopfgrind bei Kälbern	158
3. Neduhы na zubech. Zahndankheiten	159
4. Bolesti na jazyku. Zungenübel	159
5. Zánět a bolesti v uchu. Geschwüre im Ohr	160
6. Otlačený krk. Druckschäden vom Halse	161
7. Uvázne-li hovadu něco v krku. Feststecken harter Körper im Halse	162
8. Uhry. Engerlinge	163
9. Ochroma v pleci. Buglähme	164
10. Ochroma v kříži. Kreuzlähme	165
11. Bradavice. Warzen	166
12. Prašivka. Räude	167
13. Všivost. Läusesucht	168
14. Kvas. Sterzwurm	169
15. Bolavé vemeno. Euterentzündung	170
16. Průtrž. Bruch	172
17. Nálevka. Knieschwamm	174
18. Prchnily (muchy). Mauke	175
19. Podvrtnutí v kůtku. Verstauchung d. Röthengelenks .	176
20. Opar. Verbällung der Klauen	177
21. Záslap. Eintreten spitzer Körper in die Füße	178
22. Zlomený hnát. Beinbruch	179
23. Rány a krvácení. Wunden und Blutung	180
24. Pajed u telat. Maulweh bei Kälbern	181
25. Ulomený neb sloupnutý pazneht. Abgebrochene oder abgeschälte Klaue	182
26. Konečník vyklopený. Mastdarmvorfall	184
27. Uštípnutí od hmyzu. Bisse von Insekten	184
28. Náraza. Steingallen	185
29. Bolavý pupek u telat. Böser Nabel bei Kälbern . .	185
30. Vřed na pupku. Nabelgeschwür	186

Vnitřní nemoci hovězího dobytka.

O horečce. Fieber	187
31. Zánět očí. Augenentzündung	188
32. Zánět mozku. Gehirnenentzündung	189
33. Závrat a padoucí nemoc. Schwindel u. Fallsucht .	190
34. Vzteklina. Tollwuth	191
35. Pajed a paznehtice. Maul- und Klauenseuche . .	192

	Strana
36. Zánět v krku. Halsentzündung	195
37. Kašel. Husten	196
38. Zánět plic. Lungenentzündung	197
39. Nákaza plicní. Lungenseuche	199
40. Francouze — býkovnice. Stiersucht	202
41. Zánět srdce. Herzentzündung	203
42. Zpráchnilka — mor hovězího dobytka. Rinderpest .	204
43. Nadmutí. Trommelfsucht	206
44. Průjem — běhavka. Durchfall	209
45. Špatné trávení. Schlechte Verdauung	210
46. Nechce-li hovado žrát. Mangel an Fresslust	211
47. Červi. Würmer	212
48. Úplavice — červenka. Ruhr	213
49. Snět slezinní — horká nemoc. Milzbrand — Typhus .	214
Rak na jazyku. Zungenkrebs	216
Snět v konečníku. Mastdarmbrand	216
Kvas. Sterzwurm	216
50. Zánět jater. Leberentzündung	220
51. Žloutenka. Gelbsucht	221
52. Kolika — zánět střev. Kolik — Darmenzündung .	221
53. Zánět ledvin a měchýře. Nieren- und Blasenentzündung	222
54. Krvavé močení. Blutharnen	224
55. Hostec (suché loupání). Rheumatismus	225
56. Lízavka. Ledfsucht	227
57. Zpukřelost kostí. Knochenprodigkeit	228
58. Ostavuje-li kráva. Verziegen der Milch	229
59. Červené a krvavé mléko. Rothe Milch	231
60. Vodnaté mléko. Wässrige Milch	232
61. Modré a zamodralé mléko. Blaue Milch	232
62. Žluté mléko. Gelbe Milch	233
63. Hořké a zhořklé mléko. Bittere Milch	234
64. Nechce-li se máslo stloukat. Wenn die Butter nicht zusammengeht	235
65. Vláčkovaté mléko. Zähe Milch	235
66. Sráží-li se mléko. Wenn die Milch gerinnt	236
67. Nemoc krav po otelení. Kalbefieber der Küh	237
68. Nevychází-li čistidlo. Zurückbleiben der Nachgeburt .	240
69. Vyklopení teletníku. Vorfall des Tragsackes	242
70. Kámen u volů a býků. Stein bei Ochsen u. Stieren .	244
Pouštění hovězímu dobytku. Aderlaß beim Rindvieh .	245
Protahování žíně. Haarziehen	245
Dávání léků. Eingeben der Arzneien	246
O klystýrech. Klystiere	247

Nemoci skopového dobytka.

	Strana
1. Ulomený roh. Abbrechen der Hörner	248
2. Zlomený hnát. Knochenbruch	248
3. Záslap. Eintreten spitzer Körper	249
4. Náraza. Verbällung	249
5. Rány. Wunden	250
6. Oteklé vemeno. Gutergeschwulst	250
7. Klíštata. Schafzecden	251
8. Strupy na hlavě. Kopfgrind	252
9. Puchýř na hlavě — růže. Blatterrose	252
10. Pajed u jehňat. Maulschwämme bei Lämmern . .	253
11. Pajed nakažlivý u dospělých ovcí. Maulseuche . .	253
12. Paznehtice. Klauenseuche	254
13. Neštovice. Pocken	258
14. Prašivka. Räude	261
15. Ochroma jehňat. Lämmerlähme	265
16. Nemoc od střečka ovčího. Schafbremsenkrankheit . .	267
17. Vrtohlavost. Drehkrankheit	268
18. Vrtočina, drbavka. Gnubberkrankheit	270
19. Vlas. Lungenwürmer	272
20. Motolice. Egelkrankheit	273
21. Blednička. — hnilina. Fäule, Bleichsucht	275
22. Nadmutí. Trommelsucht	277
23. Průjem, úplavice. Durchfall	279
24. Kolika — zánět střev. Kolik, Gedärmentzündung . .	280
25. Úplavice močová. Harnruhr	281
26. Krvavé močení. Blutharnen	282
27. Zánět ledvin. Nierenentzündung	282
28. Zajík — sněť slezinní. Milzbrand	283
29. Zánět jater. Leberentzündung	285
30. Zánět v hrudi. Entzündung in der Brusthöhle . .	285
31. Hnilina plciní. Lungenfäule	287
32. Zánět v krku. Halsentzündung	288
33. Rýma. Schnupfen	289
34. Kašel. Husten	289
35. Zánět očí. Augenentzündung	290
36. Vzteklina. Wuthkrankheit	291
37. Závrat. Schwindel	292
38. Padoucí nemoc. Fallsucht	292
39. Zánět mozku. Gehirnentzündung	293

Nemoci vepřového dobytka.

1. Zánět mozku. Gehirnentzündung	294
2. Padoucí nemoc. Fallsucht	295

	Strana
3. Vztekliná. Wuthfrankheit	295
4. Kurděj. Skorbut	296
5. Zánět očí. Augenentzündung	297
6. Strupy na podsviňčatech. Ferkelgrind	298
7. Červi v uších. Würmer in den Ohren	299
8. Krvavá boula v uchu. Blutbeulen im Ohr	299
9. Zánět plic. Lungenentzündung	299
10. Sněť slezinní. Milzbrand	300
Záškrt (hlíza). Bräune	301
Růže. Rothlauf	301
Ječné zrno. Rañkorn	302
11. Zánět v žaludku. Magenentzündung	304
12. Nadmutí. Trommelsucht	304
13. Vrhnutí. Erbrechen	305
14. Průjem. Durchfall	306
15. Nechce-li prase žrát. Mangel an Frischlust	306
16. Vodnatelnost v bříše. Bauchwassersucht	307
17. Kolika. Kolik	308
18. Zchvácení. Verfangen	309
19. Osypyky. Masern	310
20. Neštovice. Podden	310
21. Uhry sviňské. Finnen	311
22. Všivost. Läusensucht	313
23. Prašivka. Räude	313
24. Paznehtice. Klauenseuche	314
25. Výklop konečníku. Vorfall des Mastdarms	315
26. Nemoc po oprasení. Fieber nach dem Werfen	316
27. Naběhnou-li svini cecíky. Eutergeschwulst	317
28. Opar. Verbällen	317
29. Vymknutí nohy. Verrenfung der Fußgelenke	318
30. Zlomí-li prase hnát. Beinbrüche	318
31. O ranách, oteklinách a vředech. Wunden, Geschwülste, Geschwüre	319
Jak se dávají prasatům léky. Eingeben der Arzneien . .	319

Nemoci psů.

1. Vztekliná. Hundswuth	320
2. Psina — psí nemoc. Staupe	326
3. Zánět krku — kašel. Halsentzündung, Husten	328
4. Zánět plic. Lungenentzündung	329
5. Vodnatelnost. Wassersucht	329
6. Zánět střev. Gedärmentzündung	331
7. Otrávení. Vergiftung	332

	Strana
8. Průjem a zácpa. Durchfall und Verstopfung	332
9. Vrhnutí. Erbrechen	333
10. Krvavé močení. Blutharnen	334
11. Hostec. Rheumatismus	335
12. Padoucí nemoc. Fallsucht	336
13. Červi. Würmer	337
14. Prašivka. Räude	337
15. Bolesti na uších. Geschwulst der Ohrlappen	338
16. Hmyz. Ungeziefer	340
17. Průtrž pupeční. Nabelbruch	340
18. Zatvrdlé vemeno. Guterverhärtung	341
19. Pajed. Maulschwämmechen	341
20. Uvázne-li psovi něco v jícnu. Feststecken harter Körper im Schlunde	342
21. Rány. Wunden	342
22. Kapačka. Tripper	342
23. Zánět očí. Augenentzündung	343
24. Opar. Wunde Füße	343
25. Vymknutý, zlomený hnát. Verrenfung, Beinbruch . .	344

Nemoci drůbeže.

Nemoci slepičí. Hühnerfrankheiten	345
Nemoci krůtí. Truthühnerfrankheiten	349
Nemoci husí. Krankheiten der Gänse	350
Nemoci kachní. Krankheiten der Enten	352

Dodatek.

O pomáhání při telení a bahnění. Hilfeleistungen beim Werfen der Haustiere	352—360
O právních čili hlavních chybách dobytčích. Von den Hauptfehlern bei den Haustieren	360—376